СОТ 161
ИСТИНСКИЯТ ЛИДЕР В ОХРАНАТА И СИГУРНОСТТА
гр. Габрово
ул. „Орловска“ 39
0884 116 417

Евгени Недев: Галерията ще е домакин на Международното биенале на детската рисунка за Деня на Габрово

»8

ГОДИШНИ ТАХО ВЕНЦИ
ТЕХНИЧЕСКИ ПРЕГЛЕДИ
НОВ ПУНКТ
Автосервиз ВЕНЦИ
гр.Габрово,
ул. Христо Смирненски № 58; тел: 0887 883 204
ул. Генерал Николов № 23; тел: 0887 857 554

Четвъртък, 16 януари 2020 г., бр. 10 (6808), година XXIX. Цена 40 ст.

100 Вести

Вестник за общините Габрово, Севлиево, Дряново и Трявна

„Копакабана“ поведе в група II, „Extra stars“ и „Мърси“ стартираха с победи в III-та

СВЕТОЗАР ГАТЕВ

Отборът на „Копакабана“ стартира ударно в 28-я турнир по футбол на малки врати за Купата на Община Габрово. Селекцията на Климент Велев надигра на старта състава на „Севлиево 2017“ с убедителното 6:1 Мартин Ангелов заби хеттрик за победата, единият от които с чудесно воле след изпълнение на ъглов удар. »» стр. 2

Апелативният намали присъда на лекарка

След 7 години отлагания и обжалвания делото за смъртта на млада майка и бебето ѝ от Габрово бе решено в Апелативния съд

ЖЕНИНА ДЕНЧЕВА

Той намали от три на две години условно присъдата на д-р Севдалина Колева от отделението по акушерство и гинекология в габровската болница. Тя е обвинена за смъртта на родилка и бебето ѝ през 2013 година. След влизане в сила на присъдата лекарката няма да има право да упражнява лекарската професията за 2 години.

Шефът на отделението доктор Димитър Ангелов е другият обвиняем по случая. На него му беше потвърдено наказанието от три години с петгодишен изпитателен срок. Той е лишен от права за 3 години.

Оказва се, че това решение може да не бъде последно, защото то може да бъде обжалвано във Върховния касационен съд.

До решението на Апелативния съд се стигна, след като габровският Окръжен съд определи на лекарите по 3 години условно с 5 години изпитателен срок. След протест на прокуратурата и жалби от подсъдимите и частните обвинители делото се гледа на втора инстанция.

Въззивният съд намира, че подсъдимата Севдалина Колева е направила всичко, зависещо от нея, за спасяване живота на детето и родилката, поради което деянието ѝ следва да се преквалифицира в такова по чл. 123, за което законът предвижда наказание до 5 години лишаване от свобода.

Лекарите са признати за виновни, че през септември 2013 година заради немарливо изпълнение на професионалните си задължения по непредпазливост причинили смъртта на новородено дете и на неговата майка.

30-годишната Десислава Манолова постъпила в габровката областна болница за раждане на 11 септември 2013 година, защото преносвала. Терминът ѝ бил на 9 септември, но както по-късно се установява, е бил сгрешен.

Според д-р Анчев са направени нужните изследвания на нея и на плода, всичко било наред. Той лично следил бременността на жената, нямало никакви проблеми. При него тя родила и първото си дете, пак имало преносване и стимулиране на раждането.

продължава на стр. 2

Още безплатен интернет в Габрово

Община Габрово изгради зони с безплатен интернет на обществени места по инициативата WiFi4EU. Това стана възможно след спечелено финансиране на стойност 15 000 евро от ЕК в края на 2018 година.

С високоскоростен безжичен достъп до глобалната мрежа вече са 7 външни и 5 вътрешни точки в района на Общината, РБ „Априлов - Палаузов“ и ДТ „Рачо Стоянов“. Обхватът покрива Градинката с мечето, парковото пространство срещу бившия Дом на книгата, детската площадка зад Библиотеката, зала „Възраждане“. Зоните са подбрани така, че да предоставят услугата на максимален брой хора.

При избор на безжичната мрежа WiFi4EU от мобилното устройство потребителят трябва да потвърди достъпа чрез зареденатата страница, за да се свърже успешно. Връзката осигурява скорост на изтегляне от 30 Mbps до български и международни доставчици на интернет и може да обслужва над 50 потребители едновременно. Изпълнител на системата за Wi-Fi зоните е „А1 България“ ЕАД. Компанията ще има и ангажимент да доставя интернета в следващите две години. Отговорност на Община Габрово ще е поддръжката на оборудването за период от три години.

Всеки потребител, който веднъж се е свързал с мрежата, ще може да я ползва във всяка една зона от програмата в целия ЕС. Целта на WiFi4EU е да помогне за културния и историческия обмен на информация. Голямата цел на ЕС е да стимулира услуги като електронно правителство, електронно здравеопазване, онлайн банкиране, видео обаждания.

Съставът на Областния съвет за развитие беше актуализиран

на редовно заседание вчера. Актуализирането е вследствие от резултатите от местните избори.

Съгласно чл. 22, ал. 2 от Закона за регионалното развитие „Председател на Областния съвет за развитие е областният управител, а членове са кметовете на общините в областта, по един представител на общинския съвет на всяка община, делегирани представители на областните структури на представителните организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище“. Членовете на Съвета определиха и кметовете на община Габрово и Севлиево за представители от област Габрово в Регионалния съвет за развитие на Северен централен район (РСР на СЦР). Направено беше предложение на заседанието на РСР на СЦР, когато се избират членове на комитетите за наблюдение, областният управител да предложи в съставите на КН на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ и КН на Програмата за развитие на селските райони да бъдат включени представители от област Габрово.

Продължава на стр. 2

549 апостила за година

За една година експертите в Областна администрация са издали 549 удостоверения АПОСТИЛ на документи, издавани от кметовете и общинските администрации.

Това е най-новата административна услуга, която беше въведена от началото на 2019 година като резултат на една от мерките, инициирани през 2017 година за подобряване на административното обслужване и намаляване на административната тежест за гражданите, реализирана със Закона за допълнение на Закона за ратифициране на Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове (Обн. ДВ бр. 44 от 2018 г.), с който се допълва Декларацията по чл. 6, ал. 1, като се оправомощават областните администрации да издават удостоверението по чл. 3, ал. 1 от Конвенцията за документи, издавани от кметовете и общинските администрации.

До 2019 г. заверката се е извършвала само от МВР. Към днешна дата справката за извършените административни услуги в Областната администрация показва, »» стр. 2

Популярна банка подарявала на децата на своите членове немска касичка часовник

КАТЯ ГЕЧЕВА,
ГЛАВЕН УРЕДНИК
В РИМ - ГАБРОВО

В края на 2019 г. в Регионален исторически музей – Габрово постъпи културна ценност с над 80-годишна история. Това е метална касичка с вграден в нея часовник и термометър.

Подарявана е на деца, родителите на които са били членове на Популярна банка – Габрово. Принадлежала е на Стефка Михайлова (родена 1928 г.), чийто баща Стефан Иванов Михайлов е имал малка обущарска работилница „Прогрес“ и е бил член на банката.

Касичката е изработена в Германия в средата на 30-те години на миналия век.

На задната страна има отвор за пускане на монети и ключове за навиването на механизма на часовника. До отвора указателен надпис на немски език гласи:

„Първо пуснете монета, след което навийте часовника“.

На капака е монтирана метална табелка с надпис: „ГАБРОВСКА ПОПУЛЯРНА БАНКА ГАБРОВО“.

продължава на стр. 5

Община Дряново върна пазара на старото му място - на улица „Стара планина“. Той беше преместен през март миналата година заради реконструкциите на улиците „Стара планина“, „Бузлуджа“ и „Хаджи Димитър“.

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ USD - 1.75537, EUR - 1.95583, CHF - 1.81921, GBP - 2.28263
ПРОГНОЗА ЗА ВРЕМЕТО SINOPTIK.bg ЧЕТВЪРТЪК 5°/-3° ПЕТЪК 0°/-4° СЪБОТА 5°/-7°
EAN-8 100news 9771 3142

Д-р Светослав Спасов: „Засилени проверки за безопасност на храните в областта извършихме по празниците“

ЖЕНИНА ДЕНЧЕВА

Инспекторите от отдел „Контрол на храните” в Областната дирекция по безопасност на храните - Габрово извършиха множество извънредни и тематични проверки през последния месец на миналата година.

Целта бе да се осигурят спокойни и безпроблемни празници.

За периода от 16 декември 2019 г. до 1 януари 2020 г. във връзка с Коледа и Нова година на територията на областта са проверени 10 предприятия за производство на храни; 53 магазина за търговия с храни, включително търговски вериги и магазини с прилежащи помещения за транжиране; 37 заведения за хранене; 5 склада за търговия на едро с храни; 4 пазара в общинските центрове, съобщи директорът на институцията д-р Светослав Спасов.

Установени са пропуски във воденето на записи по системата за управление на безопасността на храните в магазин за хранителни стоки и наличие на печени месни изделия. 8,5 кг, съхранявани при нехладилни условия и с изтекъл срок на годност, в магазин с топла точка са поставени под забрана и насочени за унищожаване в екарисаж. На собственика на обекта е съставен акт за установено административно нарушение.

Д-р Спасов уточни, че проверки са правени и по Никулден. Те са на 48 обекта за продажба на риба: в търговски вериги - 10, магазини - 12, на 14 щанда за продажба на жива риба и два склада за търговия на едро с храни.

„Част от проверките бяха извършени с представители на ИАРА.

Установено бе, че проверените обекти притежават удостоверения за регистрация за продажба на риба и рибни продукти. Осигурени са условия за съхранение на живата риба - басейни с чиста вода и аерация. Налични са достатъчно хладилни съоръжения за съхранение на охладената и замразена риба и рибни продукти.

Представени са разработени системи за самоконтрол, водят се записи за температурите в хладилните съоръжения, за хигиената в обектите и на персонала, и записи в дневниците за входящ контрол. Рибата се придружава с търговски документи за произход. Живата риба се придружава с декларация за произход и ветеринарномедицинско свидетелство.

Другият ни извод е, че предлаганата за продажба прясна риба се съхранява правилно - представени са записи от хладилно съхранение. Етикетировката съответства на изискванията - отбелязано е на латински наименованието на вида риба, аквакултурата и начина на улов, налична е идентификационна маркировка, партида и срок на годност. При опаковаците в защитна атмосфера са посочени опаковъчните газове. На етикетите е посочено указание за употреба.

Етикетировката на замразената риба е в съответствие. Посочен е произходът, посочен е видът на улова (номер на риболовно поле или аквакултура), методът на улов.

Не са констатирани риба и рибни продукти с изтекъл срок на годност. Не са констатирани случаи на нерегламентирана продажба на риба. Няма издадени предписания и актове за нарушения на територията на областта“, допълни той.

По повод студентския празник на 7 и 8 декември на територията на ОДБХ - Габрово са извършени общо 13 проверки, от които 10 на заведения за обществено хранене и 3 на кафе-аперитиви. В празничните дни инспекционните екипи са проверили 7 обекта. На територията на област Габрово няма регистрирани заведения за хранене, предлагащи услугата „all inclusive”. Към къщите за гости няма регистрирани заведения за хранене.

Проверените обекти са регистрирани по Закона за храните. Спазват се регламентираните в удостоверенията асортимент и дейности. Помещенията и оборудването отговарят на изискванията.

Повърхностите, влизащи в контакт с храните, са чисти, гладки, позволяващи ефективно почистване и дезинфекция. Доставените в обектите храни са придружени с търговски документи и се съхраняват съгласно изискванията на производителя, посочени на етикетите. Не са установени храни с изтекъл срок на годност.

„За времето от 16 декември до 3 януари 47 са извършените проверки за установяване съответствието на етикетирането на пчелен мед и пчелни продукти с изискванията за предоставяне на информация за потребителите. В проверените обекти пчелният мед е опакован и етикетиран съгласно изискванията. Налична е информация - наименование на продукта, списък на съставките, нетно количество, срок на трайност, условия на съхранение, име и адрес на производител, налична е информацията за пчелния мед - „смес от видове мед с произход от ЕС и извън него“, „смес от видове мед с произход от ЕС“; обявена е хранителната стойност.

На общинските пазари се предлага пчелен мед от производители, които са вписани в списъка на производителите, които извършват директни доставки. Медът е опакован в стъклени буркани, етикетиран, с обявен произход, включително населеното място, регистрационен номер на пчелина и номер на удостоверението за вписване. Не са установени несъответствия“, каза още д-р Спасов.

„Копакабана“ поведе в група II, „Extra stars“ и „Мърси“ ...

продължава от стр. 1

По един гол добавиха Петко Моровяков, Даниел Христов и Ивайло Райнов. За „Севлиево 2017“ се разписа Георги Камбуров.

С по-добра голова разлика „Копакабана“ изпревари „Община Габрово“ и оглави класирането в група II преди второто завъртане.

В група III поведе отборът на „Extra stars“. Мартин Ботев реализира най-бързия гол до момента, още в 15-та секунда, и изведе тима си напред в двубоя срещу „Меделин 96“ (Севлиево), а впоследствие заби още две попадения и направи резултата 3:0. Тихомир Мангелов върна един за „Меделин 96“ и на почивката резултатът беше 3:1. През втората част вратарят на „Extra stars“ Деян Арабаджиев игра чудесно и не позволи на севлиевци да върнат интригата.

В 29-та минута Ботев изработи и 7-метров наказателен удар за тима си, който Теодор Костов превърна в гол, а в 37-та Томислав Колев оформи крайното 6:1 за „Extra stars“.

Победа в последните секунди на двубоя срещу „Лос Айлякос“ (Трявна) записа и отборът на „Мърси“. След нулево първо полувреме Радослав Гатев изведе габровския тим напред в 25-та минута, но в 33-та Никола Стефанов възстанови равенството с далечен изстрел. Малко преди края гол на Христо Христов беше отменен заради нарушение. В последните секунди на срещата обаче Христов получи нов шанс и този път попадението му беше редовно, а „Мърси“ взе трите точки.

Апелативният намали присъда на лекарка

продължава от стр. 1

Вероятно заради това са решили да изчакат още малко.

Но на 25 септември Деси вдигнала температура 38.3 градуса, лекарите обсъждали секцио. През това време тя получила контракции и родила по естествен начин на 26 септември. Момченцето се родило, според документацията, „в тежко депресивно състояние и тежък аспирационен синдром. Имало е страдание на плода преди раждането“. Въпреки незабавно започналото лечение със сърфактант, девет часа по-късно то починало.

На следващия ден температурата на родилката достигнала 39.5 градуса, веднага я вкарали в реанимацията с подозрения за сепсис. Потвърдил го и скенерът. Диагнозата била разпад на белодробната тъкан и деструктивна пневмония, вследствие на скоротечна стафилококова инфекция, с която била заразена в отделението.

Консултът на проф. Радев от Клиниката по интензивно лечение и реани-

Съставът на Областния съвет за развитие беше актуализиран

продължава от стр. 1

Областният управител информира присъстващите за внесения на 2 януари т. г. в Народното събрание Законопроект за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие. Акцент е разработването и приемането на плановите документи за програмния период 2021-2027 г.

В тази връзка Невена Петкова обърна внимание на няколко предложения за промени, които са заложени в законопроекта и са свързани с подготовката на плановете и използването на Европейските структурни и инвестиционни фондове, а именно: намаляване броя на стратегическите документи и отпадане разработването на областна стратегия за развитие.

``Ще бъдат въведени нов тип документи, обединяващи стратегическото и пространствено планиране на регионалното развитие: национална концепция за регионално и пространствено развитие; интегрирана териториална стратегия за развитие на статистически район от ниво 2; план за интегрирано развитие на община.

Предложени са още институционални реформи в посока разширяване на функциите, правомощията и състава на регионалните структури в районите от ниво 2, които да имат възможност да изпълняват и функции, свързани с изпълнението на програми, съфинансирани от ЕСИФ, както и укрепване на техния капацитет – съобщи още областният управител.

28-МИ ТУРНИР ПО ФУТБОЛ НА МАЛКИ ВРАТИ]
ЗА КУПАТА НА ОБЩИНА ГАБРОВО

ПРОГРАМАТА ЗА ТАЗИ ВЕЧЕР:

18.00 ЧАСА	„ВИКТОРИЯ“	- „ТОРПЕДО“
19:00 ЧАСА	„YOUNG BOYS“	- „КОПАКАБАНА“
20:00 ЧАСА	„ШЕСТИ УЧАСТЪК“	- „ОБЩИНА ГАБРОВО“

549 апостила за година

продължава от стр. 1

че удостоверенията АПОСТИЛ по брой надминават най-заявяваната до момента услуга „Издаване на удостоверение за наличие или липса на акт за държавна собственост на имот или за отписване на имота от актовите книги“, където заявленията са били 500.

Килийни училища и частни училища на занаятчии в Габрово в края на XVIII век и началото на XIX век

АНГЕЛ АНГЕЛОВ

Килийни училища в Габрово е имало още в края на XVIII век. Наричали се килийни, защото се организирали в манастирските метоси и църковните килии. В гръцкия метох в Габрово монаси таксидиоти от гръцкия Ватопедски манастир в Атон идвали и учели децата на по-заможните габровски търговци, които имали възможност да платят, да четат и пишат по гръцки език, защото този език се използвал от всички търговци в Турция.

В Рилския метох в Габрово идвали български монаси от Рилския манастир, които учели децата да четат и пишат по български. Известни са имената на следните български монаси, работили като килийни учители в Рилския метох в Габрово: Теодосий – 1766 г., Пафнутий, дякон Йеротей, Гаврил Рилец и др. В своята история на Габровското училище П. Р. Славейков пише, че в килийното училище всичкото учение се състояло в изучаване на църковния часослов, наричан „наустница”, защото в него молитвите се изучавали наизуст от учениците. Изучавали също и Псалтира, съдържащ православни песни. От аритметика изучавали само численото значение на буквите.

От началото на XIX век в Габрово започват да се откриват частни училища на майстори занаятчии.

Наричали са ги частни занаятчийски училища, понеже учители в тях са били майстори занаятчии, които учели децата у дома си, в работилницата, упражнявайки същевременно и занаята си. Такива частни занаятчийски училища в началото на XIX век е имало във всяка габровска махала. Учители в тях, освен мъже, имало и жени. Това са били Цана поп Йосифова, Бартованица, Кольовица поп Йововата и др.

Обучението в килийните училища и в частните училища на занаятчии се провеждало по един и същи начин. П. Р. Славейков пише, че учениците отивали на училище само с една панакида (табла, намазана с восък), на която учителят записвал урока, индивидуален за отделния ученик, и той започва да го учи наизуст. След като го заучели наизуст, изстъргвали восъка от панакидата и написвали новия урок.

Габровският възрожденски учител Сава Илиев Сирманов разказва за учението си в частното училище на баба Кольовица поп Йосифовата следното (вж. Сава Илиев Сирманов – Юбилеен сборник от първия випуск на Габровската Априловска гимназия, Пловдив, 1900 г., стр. 51). Около 1840 г. баба Кольовица отворила Килия (частно училище) в махалата Свети Иван в Габрово в своята къща. В него ходели да се учат момчета от Габрово и близките селца. Обучението се водело в зимника на къщата й, намиращ се на първия етаж. Вместо на чинове, учениците сядали на греди, наредени на пода покрай стените на зимника. Баба Кольовица седяла на единия праг на зимника и предяла с хурката си. До себе си имала една дълга лескова пръчка. Ако някой ученик немирвал или задрямвал, тя го шибала с лесковата пръчка. Баба Кольовица имала до себе си и един объл речен камък, тежащ 4-5 кг. Камъкът имал дупка, в която бил вързан с въженце. Наричали камъка „копън”. Ако някой ученик сутрин закъснеел за училище, му окачвали „копъна” на врата и стоял прав до стената, докато дойде друг закъснял, на когото го окачвали. В училището имало и фалага за наказания. Това било дървен уред, с който стягали краката на провинилия се ученик и го биели с дрянова пръчка по петите.

Преди 185 години на 2 януари 1885 г. в Габрово се открило първото новобългарско училище в България. То било построено по инициатива на Васил Априлов и Николай Палаузов от Одеса и с дарени от тях и други български търговци в Румъния и Габрово средства. За пръв учител в новото училище в Габрово бил назначен отец Неофит Рилски, който организирал обучението на учениците по модерната западноевропейска Белланкастерска образователна система (взаимоучителна).

ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР АД, РАЗПРЕДЕЛИТЕЛЕН ОБСЛУЖВАЩ ЦЕНТЪР ГАБРОВО И ГОРНА ОРЯХОВИЦА УВЕДОМЯВА СВОИТЕ КЛИЕНТИ, ЧЕ:

На 20.01.2020 г. от 09:30 до 10:30 ч. поради извършване на оперативни превключвания на съоръженията за доставка на електроенергия са възможни смущения на електрозахранването в района на Габрово, кв. Априлово, кв. Нова махала, кв. Шумели, кв. Ябълка, улица „Нова махала”, „Бяла река”, „Въстаническа”, „Ножарска”, „Казашка”, „Слънчев дол”, „Роден кът”, „Петко Андреев”, площад „Добри Пенчев”, хижа „Финтекс” и хижа „МАК”, фирма „БУЛСОРС”, „Росимир Матеев“, квартал Етъра.

Електроразпределение Север АД, Разпределителен обслужващ център Габрово и Горна Оряховица се извинява на своите клиенти за възникналото неудобство и се надява на разбиране. Допълнителна информация на тел. 0700 1 61 61.

ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР АД, РАЗПРЕДЕЛИТЕЛЕН ОБСЛУЖВАЩ ЦЕНТЪР ГАБРОВО И ГОРНА ОРЯХОВИЦА УВЕДОМЯВА СВОИТЕ КЛИЕНТИ, ЧЕ:

На 30.01.2020 г. от 10:00 до 10:30 ч. поради извършване на оперативни превключвания на съоръженията за доставка на електроенергия са възможни смущения на електрозахранването в района на Трявна, ул. „Бръшлянска“; част от ул. „Осми март“ – около СТП „Осми март“; ул. „Люляк“; ул. „Асеневци“ – от втория мост нагоре до края на улицата; фирма „Трявна Арт“ ЕООД; фирма „Имоти АД“ (ВС „Лотос“); ТПК „Балкан“; къщите около Добревски мост.

Електроразпределение Север АД, Разпределителен обслужващ център Габрово и Горна Оряховица се извинява на своите клиенти за възникналото неудобство и се надява на разбиране. Допълнителна информация на тел. 0700 1 61 61.

ХРИСТИЯНИН

Ежеседмичен църковен вестник. Издание на "100 вести" и Архиерейско наместничество - Габрово

Четвъртък, 16 януари 2020 г., година XVI, брой 2 (3265)

Консултант на изданието: Архиерейско наместничество - Габрово

МОЛИТВЕНОТО ПРАВИЛО И НЕГОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ ПРОТОЙЕРЕЙ ПАВЕЛ ГЪРБОВ

В разговор с благочестива християнка от нашата енория тя сподели следното: „Четох писаното от св. Йоан Кронщадски, че при изпълнение на молитвеното правило „е по-добре да кажеш пет думи от сърце, отколкото множество думи с езика си", а свещеникът, при който се изповядвам, ми казва, че трябва да чета всички утринни и вечерни молитви от молитвеника. Ако не мога да не се разсейвам по време на цялото молитвено правило или нямам време, не е ли по-добре да постъпвам – както съветва споменатият светия – казвайки само няколко молитви?"

Този въпрос трябва да се разгледа обстойно, понеже, от една страна, темата за молитвата е централна за духовния живот на православния християнин, а от друга – съществува опасност от объркване, ако се впуснем в прибързани тълкувания само на едно изречение от един свети отец.

И тъй, казаното от св. Йоан Кронщадски явява ли се омаловажаване на необходимостта от изпълняване на молитвеното правило в молитвеника? По наше мнение това би било твърде повърхностно разбиране, също както преди векове богомилите, изтъквайки, че Иисус Христос казал на апостолите „молете се тъй" (Мат. 6:9), проповядвали само молитвата „Отче наш". Най-напред не може да не забележим, че не само в указаното място, но и на много други св. Йоан Кронщадски се връща към тази тема и настоява молитвата да се извършва с „топло чувство", със „съчувствие", от „вярващо, любящо и благодарно сърце", с „жива вяра", „със сърдечна непоколебимост", „с пълна искреност", „истинни по сърце", не „механически", не само „външно" с уста, без участие на ума и сърцето, „без вяра, разсеяно, студено".

Казано накратко, изхождайки от опита на Църквата и от личния си молитвен опит, св. Йоан постоянно е напомнял на своите съвременници, че трябва да наблягат не толкова на „количеството", а на „качеството" на

молитвите си. Защото неговата „аудитория" се е състояла преимуществено от православни християни, които е нямало нужда да бъдат убеждавани много, че трябва да се молят. Нещо повече – мнозина са четели и много повече от положените утринни и вечерни молитви, псалми, канони, акатисти. Но от зоркия духовен поглед на праведника не е могло да се укрие, че много често тези продължителни молитвословия се извършват механично, без стремеж за общуване с Бога, за похвала от хората или от гордост, а понякога, може би, просто „защото така трябва", защото така са свикнали. Такива „молитвеници" не постигат целта на молитвата, а понякога дори и прогневяват Бога с разсеяното си и небрежно (но дълго!) молене. Подобни наблюдения и разсъждения намираме и у други свети отци. Например св. Симеон Нови Богослов изтъква, че е много тежък грях „да се молиш без страх Божий, без внимание и благоговение". А св. Игнатий Брянчанинов казва: „Достойнството на молитвата се състои единствено в качеството, а не в количеството. Количеството е похвално тогава, когато довежда до качество. Качеството винаги води към количество, но количеството води към качество само когато молещият се старателно се моли. Качеството на истинската молитва се състои в това – умът по време на молитва да пребъдва във внимание, а сърцето да съчувства на ума".

И сякаш отново се връщаме на въпроса оправдано ли е след всичко, казано дотук, да се настоява за изпълнение на молитвеното правило? Същият велик руски светител – Игнатий Брянчанинов, на друго място пише: „Душата, тръгваща по Божия път, е потопена в дълбоко неведение за всичко божествено и духовно, макар тя да би била и богата с мъдростта на този свят. По причина на невежеството си тя не знае как и колко трябва да се моли. За подпомагане на младенчестващата душа Светата Църква е установила молитвените правила.

Молитвеното правило е сбор от няколко молитви, приспособени към известно обстоятелство и време. Целта на правилото е да достави на душата недостигащите й молитвени мисли и чувства, при това мисли и чувства правилни, святи, истинно богоугодни. С такива мисли и чувства са пълни молитвените правила на светите отци, от чиито благодатни молитви е съставен Молитвеникът. Великите отци, пребиваващи от обилното действие на Божията благодат в непрестанна молитва, не са изоставяли и своите правила, които са били навикнали да извършват в определени часове на деня и нощта (нощни и дневни молитви) ... Възлюбени! Да покорим свободата си на правилото, защото то, лишавайки ни от пагубната свобода на леността, ще ни окове само за това, за да ни достави духовна свобода, свобода в Христа. Веригите отначало ще ни се струват тежки, а после ще станат драгоценни за свързания от тях. Всички Божии светии са приели върху себе си и са носили благото иго на молитвеното правило; с подражанието (си) на тях и ние ще последваме в този случай нашия Господ Иисус Христос..."

Продължава на стр. 4

От отчаянието към Божията радост: как става?

СВ. ПОРФИРИЙ ЧУДОТВОРЕЦ

Днес много често се случва човек да чувства униние, отчаяние, леност, да няма желание за нищо и други сатанински неща. Да си тъжен, да плачеш, да си меланхоличен, да не обръщаш внимание на семейството си, да харчиш куп пари за психоаналитици и за лекарства. Тези неща хората наричат „несигурност". Нашата вяра ни казва, че тези неща са изпитания.

Болката е душевна сила, която Бог е вложил в нас, за да върши доброто, любовта, радостта, молитвата.

Вместо това дяволът успява да отнеме тази душевна сила от батерията на нашата душа и да я използва за лошо, превръща я в депресия, като води душата до леност и скованост. Измъчва човека, прави го свой пленник, разболява го душевно.

Има една тайна, която превръща сатанинското действие в добро. Трудно е и е нужна известна подготовка. Подготовката е смирението. Със смирението привличаме благодатта на Бога, отдаваме се на Божията любов, на богослужението, на молитвата. Но каквото и да правите, нищо не сте успели, ако нямате смирение.

Всички лоши чувства – несигурността, липсата на надежда, разочарованието, които заплашват да завладеят душата, изчезват със смирението. Егоистът, който няма смирение, не търпи да оспорваш волята му, да му правиш забележки, да го нараниш. Притеснява се, нервира се, реагира, завладява го отчаянието.

Това състояние се лекува с благодатта. Душата трябва да се обърне към Божията любов. Лечението ще стане, като обикнеш Бога с копнеж. Много наши светци са превръщали отчаянието си в радост посредством любовта към Христос. А когато се съединиш с Бога и Му се предадеш, тогава всички останали неща изчезват. Забравяш ги и се спасяваш.

И така, голямото изкуство, голямата тайна, за да се освободиш от депресията и другите негативни чувства, е да се предадеш на Божията любов. В нашата Църква съществува лечение за тези неща посредством любовта към Бога и молитвата, но всичко трябва да става с копнеж и желание. Това е тайната на изцелението. Така учи Църквата ни.

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

16 ч * Честни вериги на св. ап. Петър. Преп. Ромил Видински. Св. свщмчк Дамаскин Габровски (Тип. с. 183)

17 п * Преп. Антоний Велики. Преп. Ахил Изповедник (Антоновден) (Тип. с. 184)

18 с * Св. Атанасий и Кирил Александрийски. Св. Йоаким, патр. Търновски (Атанасовден) (Тип. с. 187)

19 н ✞ **Неделя 12 след Неделя подир Въздвижение на 10-те прокажени. Преп. Макарий Велики. Св. Марк, еп. Ефески. Гл. 6, утр. ев. 9, ап. Кол. 3:4-11 (с. 266), лит. ев. Лк 17:12-19**

20 п * Преп. Евтимий Велики. Св. Евтимий, патриарх Търновски. Мчца Инна

21 в * Преп. Максим Изповедник. Св. мчк Неофит

22 с Св. ап. Тимотей. Прпмчк Анастасий Перски. Св. свщмчк Петър, еп. Български. Св. мчк Сионий Български

23 ч Св. свщмчк Климент, еп. Анкирски. Св. мчк Агатангел. Св. Павлин, еп. Нолански

В Софийска митрополия представят поклонническата програма през 2020 година

ДВЕРИ НА ПРАВОСЛАВИЕТО

Днес в залата на Софийска св. митрополия представят програмата с поклоннически пътувания за 2020 г. на Поклонническо-просветния център към митрополията „Св. Йоан Рилски".

В страната ще се проведат вече традиционните поклонения до Врачешкия и Роженския манастири (март месец), Руенския манастир и Софийската св. Гора – Северозапад (април), Софийска св. Гора – Югозапад (май), Търновските манастири и Годечкия манастир (юни), Рилския манастир (август и октомври), Троянския манастир (септември), Кокалянския манастир (ноември) и др.

Присъстващите ще се запознаят с поклонническите маршрути до православни светини извън

Поклонническият пешеходен поход „Светият път", който тръгва от Велико Търново по маршрут, който доближава маршрута с мощите на Свети Йоан Рилски

България, между които Св. Земи и Йордания (февруари), поклонение до мощите на св. Григорий Палама и до Метеора (март), поклонение до мощите на св. Спиридон в Корфу (април), образователното пътуване „Вселенските събори: Цариград, Халкидон, Никея" (април), „Светините на Кипър" и „Сръбската св. Гора" (май), „Земя, пропита със святост – поклонение на св. Нектарий Егински, св. Яков Цаликис, св. Йоан Руски и св. Ефрем Нови" (май), Йерусалим и Св. Гора (май), Москва-Владимир-Дивеево (септември), Охрид (септември) и др.

Всеки работен ден се организира полудневна програма за учащи „Християнското наследство на София", която е особено подходяща за ученици, изучаващи Религия, и тези от прицърковните училища. Тя е добра възможност за организиране на празничните неучебни, но присъствени дни в училищата.

На срещата ще присъстват представители на Поклонническо-просветния център „Св. Йоан Рилски", както и лекторите, които съпровождат пътуванията. Те ще отговорят на вашите въпроси и предложения във връзка с поклонническата програма през годината.

„За нас ще бъде голяма радост да се съберем, да поговорим за предстоящите поклоннически пътувания и да се поздравим за новата година с чаша вино! Очакваме ви!", пишат организаторите в своята покана към християните в София.

Не смесвайте автокефалията с богословието

ДЖОРДЖ ДЕМАКОПУЛОС

През цялата ни история границите на епископиите и на автокефалните църкви са били диктувани от светската география. Решенията на вселенските събори, които при случай са утвърждавали тези юрисдикции, са били прагматични усилия за подреждане – а често и за преподреждане – на църковната карта съгласно променливите политически реалности. Накратко, границите на църквите нямат никакво богословско значение.

В късноримския и във византийския период границите на епископския диоцез са точно тези, които са и на имперската карта. Ако границите на някоя римска провинция се променят, променят се и диоцезните граници. Когато имп. Юстиниан I утвърждава идеята за автокефалните църкви и основава Пентархията, църковната карта отразява с точност организационната структура на империята – автономията на Йерусалим е била, разбира се, изключение, което само потвърждава правилото. И трябва да се отбележи, че Юстиниан и неговите приемници правят и нещо повече от това просто да променят границите: те също така увеличават или намаляват броя на автокефалните области. Така например, точно преди смъртта на императора, църквата дарява автокефалия, наравно с Пентархията, и на балканската епархия на юстинианович роден град – един град, който не само че вече не съществува, но и ние не сме сигурни дори къде точно се е намирал.

До голяма степен същата е връзката между църковни граници и светска политика и в пост-османската Източна Европа. С изковаването на независимите – по Вестфалския модел – национални държави на гърците, румънците, българите и сърбите, с автономия се сдобиват и църквите в тези области.

Докато обаче в тези исторически промени не се съдържа каквато и да било богословска значимост, аз настоявам, че са налице две разлики в нашата съвременна ситуация, които фундаментално отслабват способността на Църквата да се ангажира с богословските въпроси на нашата епоха.

На първо място, със смъртта на Византийската империя ние сме изгубили онзи механизъм, с който Църквата исторически си е служила, за да достига до консенсуса по сложните въпроси. Не събранието на епископите – държавата е била тази, която е събирала епископите около заседателната маса на всеки от вселенските събори.

Моля, не ме разбирайте погрешно. Аз не скърбя по загубата на империята.

Ние обаче трябва да признаем, че политическата обстановка в съвременността има сериозни последици за Църквата. Ние не просто сме лишени от политическата надстройка, която да форсира провеждането на богословския разговор, но и всеки от каноните на нашата Църква, говорещ по въпроси от юрисдикционен характер, предполага съществуването на империята, която вече я няма и която няма никакви изгледи и да се завърне.

Тези канони трябва да бъдат преоценени в светлината на политическото настояще със съзнанието, че целта на тяхното изработване винаги е била да привеждат живота на Църквата в съответствие с политическото настояще, а не с някакво носталгично минало. Казано с прости думи, ние трябва да изработим църковна структура, която да може да функционира без империя.

Втората и далеч по-предизвикателна разлика е, че границите, които разделят автокефалните църкви днес, до голяма степен отразяват националните граници. И това е един изключително модерен феномен, който с точност кореспондира с изобретяването на националните държави. Твърдя, че лукавите митове, укрепващи националистичната идеология, са инфектирали дълбоко православната сантименталност.

Не мисля, че бихме преувеличили, ако изтъкнем точно колко разрушителен е бил възходът на националните църкви за каузата на християнското единство. С единственото изключение на Вселенската патриаршия, аз не виждам нито един автокефален лидер в съвременния православен свят, който да иска да изобличи национализма като грях. Ако Православната църква желае да реализира претенцията си за универсална истина и ако желае да направи това вътре в една църковна структура, придаваща голямо значение на църковната автокефалия, тя трябва да отхвърли без изключение всяка националистична идеология, която възпрепятства каузата на християнското единство.

Превод: Борис Маринов

* Demacopoulos, G. „Don't Confuse Autocephaly with Theology" – In: Public Orthodoxy (бел. прев.).

Протопсалт Аргир Малчев остави жива следа в църковната музика у нас

НИКОЛА АНТОНОВ

С истинска болка научих, че на 7 декември 2019 г. си е отишъл протопсалт Аргир Малчев – изключителна фигура за поколения църковни певци и семинаристи през последните няколко десетилетия.

Ще остави жива следа в историята на църковната музика у нас завинаги! Нямах честта да го познавам лично, но значението на неговото дело изигра важна роля в живота ми и беше един от ключовите фактори, който определи интереса ми към тази музика.

Бил е учител в Пловдивската духовна семинария, но влиянието му се простираше навсякъде. Той беше и наш учител, на софийските семинаристи. За него може с право да се приложи Евангелският принцип: „Никой, кога запали светило, не го туря на скрито място, нито под крина, а на светилник, за да виждат светлината

ония, които влизат" (Лука 11:33).

От изключителна важност и с особен принос към традицията у нас е книгата Възкресник от Аргир Малчев, която беше отпечатана първо в ръкописен вариант (1996 г.), а през последните години се появи и набрана на компютър със свободен достъп за сваляне в интернет. Възкресникът е прекрасно допълнение към този на Манасий Поптодоров, който всеки псалт у нас знае. Двете книги се допълват взаимно, като Аргир Малчев е адаптирал липсващите у М. Поптодоров седални, степенни и ексапостиларии, а за искащите да се упражнят с нещо по-трудно за изпълнение е добавил 11-те Евангелски стихири в превод по Йоан Протопсалт. Пеейки по възкресника на Малчев, всеки псалт може да усвои живата изпълнителска практика и да се докосне до традиция от най-високо качество. Може да стане едно цяло с най-добрите майстори през вековете и да стане част от едно истинско духовна богатство.

Музикалните преводи и адаптации на протопсалт Аргир Малчев се отличават с прецизност и дълбоко познаване на традицията. Като ученик на един от най-уважаваните атински майстори Спирос Перистерис, чието име всеки псалт в Гърция произнася с огромно уважение, в нотациите на Аргир Малчев личи стилът и ритмиката на най-добрите образци от Патриаршеската школа, която е вдъхновявала и нашите възрожденски музикоучители. Ако е имало някаква форма на възраждане към източното църковно пеене след 10 ноември 1989 г. у нас, то е до голяма степен благодарение на възрожденския план на няколко наши учители и не на последно място – на труда и делото на протопсалт Аргир Малчев.

Светла и блажена да бъде паметта му!

Спомням си ранните 90 на миналия век, когато бях семинарист. Тогава нямаше интернет и YouTube, а България беше още в изолация и свободният достъп до живата псалтикийна традиция в Гърция беше все още немислим за нас. Изискваха се визи и не беше така лесно като сега да отидеш там, да учиш и да черпиш от живия извор. Тоталитаризмът току-що се беше сринал, църквата ни се отърсваше от десетилетен ледников период, а разколът вече чукаше на вратата... Новите изпитания не чакаха. В тези трудни времена постъпих в семинарията и се докоснах за първи път до източното пеене и византийската музика. Една вечер, едва седмица-две, след като бях постъпил в Софийската семинария, сричах сам в класната стая Псалом 50 на църковнославянски, валеше проливен есенен дъжд, а в съседство отнякъде долиташе ангелска музика. По-старите семинаристи разучаваха непознато песнопение – Трисвятое на Калогиру, както после разбрах. Казах си, че трябва да се науча да пея и аз така. Нашият учител г-н Л. Игнатов ни даваше да слушаме няколко касетки с гръцки изпълнения, от които най-силно ни впечатляваше светогорският манастир „Симонопетра". Тогава чухме за първи път и обичаното от всеки сега „Агни Партене" („Чистая Дево"), но имаше и много други недостъпни тогава за нас бисери на небесната музика. После разбрахме, че това са псалми от сборник, наречен „Псалтирион терпнон".

Един ден г-н Игнатов ни показа ръкопис – псалом от книгата Псалтирион терпнон, преведен на църковнославянски език. Невероятно нещо!!! Ще пеем тези красиви песнопения в църква по време на богослужение и ще се учим от най-добрите! Преводите пристигаха един по един в пликове по пощата, адресирани до нашия учител.

Нямах представа тогава кой е Аргир Малчев, но разбирах само, че това е човек, който работи с огромна отдаденост към църковното пеене, а неговият труд захранваше като висококоростна магистрала непосредствено нашето вдъхновение и любовта ни към източноцърковната музика. Години по-късно (2006 г.) вече с благословението на патр. Максим на бял свят се появи книгата Приятен псалтир от Аргир Малчев, в която бяха събрани тези избрани псалми от „Симонопетра", наредени с огромна прецизност върху църковнославянския текст и с изключително високо музикално качество!

Молитвеното правило и неговото изпълнение

Продължава от стр. 3

Необходимостта от съблюдаване на молитвените правила от християните се вижда и от примерната изповед – образец, която намираме в творенията на св. Димитрий Ростовски: „Съгреших, че не спазих молитвеното си правило; ... че често пъти лягах без вечерни молитви, а след ставане от сън пренебрегвах утринното правило".

А изобщо насъщната потребност от правила в духовния живот (в това число и молитвени) най-добре е обяснил св. Теофан Затворник: „Без правило е невъзможно да се съхрани постоянството на усърдието, твърдостта на намеренията и да се запази силата на волята. Изпълненият с ревност дух се поддържа и крепи от упражняването: когато то е недостатъчно, неизбежно отслабва и се изтощава сам по себе си ... Ако липсва правило, се явяват прекъсвания, промеждутъци, затихвания, спиране, отклонения и така се нарушава единството на жизнения порядък, напрежението отслабва, ревността охладнява. Затова св. Исаак Сирин казва (в Слово 85, стр. 534), че помрачението на ума, вътрешният смут, разленяването и всички житейски смущения зависят от това, че такъв живот протича без установени определено правило и ред. В случай, че правило липсва, всичко зависи от присъствието на духа, но можем ли да разчитаме на него? Той е като променящото се дихание на вятъра. Когато е в добро разположение, всичко се върши бързо, но налегне ли го разленяване – и дребните неща трудно се изпълняват. Щом е определено правило, искаш или не – трябва да го изпълняваш и така привикваш към непрестанно изпълнение.

Правилото е нужно за развитието и оформянето на изявите на волята. Със започването на християнски живот всички сили трябва да получат съответстващото направление. Но всички те се оказват чужди на този нов живот, защото са настроени по друг начин. Затова трябва да се определи как точно да се действа с тях в съответствие с новия дух, както се постъпва с войника новобранец – докато не свикне, му показват всичко до най-малките движения." И тъй – правилото ни дисциплинира, учи ни как – с какви думи, мисли и чувства да се молим, за да можем после и със свои думи да се помолим богоугодно, не ни позволява да се разленяваме и отпускаме; мисълта за това, че трябва да си „прочетем молитвата", обръща ума ни към Бога. Така че дори и да не сме „новобранци", то във всеки случай сме още далече и от описваното от апостола „състояние на мъж съвършен, до пълната възраст на Христовото съвършенство" (Еф. 4:13). А както ангелът казал на св. Пахомий Велики, само „съвършените нямат нужда от устав; защото ... те прекарват целия си живот в съзерцание на Бога".

Разбира се, молитвеното правило не може да бъде налагано като калъп – винаги и върху всеки еднакво. Така и децата, докато са малки, се учат да казват 2-3 молитвички сутрин и вечер, а с израстването си, постепенно трябва да се приучат и към останалите молитви от правилото. Също така и хората, пребивавали до определен момент изобщо без молитва, или пък задоволявали се с молитви от типа „Боже, ела да спим" (вечерна) или „Боже, ти пред мене, а аз след Тебе" (утринна), не е разумно веднага да се товарят с непоносима тежест. Те най-напред нека узнаят, че има такова нещо наречено „молитвено правило", какво представлява то, каква е целта на изпълняването му и каква е ползата от това, и след това полекалека да се приучават към молитвите. Отначало нека започнат с „Отче наш", „Богородице Дево, радвай се ...", Символа на вярата, „Достойно е ..." и др. под.; с утринната и вечерната молитва от църковното календарче. Неслучайно и великият подвижник и молитвеник от XIX в. – св. Серафим Саровски е препоръчвал на тези, които му се жалвали, че нямат време сутрин за изчитане на цялото молитвено правило, да изпълняват следното кратко молитвословие (наричано днес „Серафимово правило"): три пъти „Отче наш", три пъти „Богородице Дево, радвай се...", един път Символа на вярата. Като кажат това сутринта, да отиват по работата си, като обаче по време на работа или пък пътувайки да си казват наум Иисусовата молитва „Господи Иисусе Христе, Сине Божий, помилуй ме грешния". Ако вниманието е ангажирано от някого или нещо, то може да се казва и само: „Господи помилуй". А преди обяда да се извърши утринното („Серафимово") правило.

След обяда, продължавайки работата си, можем да се молим с „Пресвета Богородице, спаси ме, грешния", и така до вечерта, когато преди лягане пак изпълняваме гореказаното правило, прекръстваме се и заспиваме. Както се вижда, макар и крайно снизхождайки към човешките немощи, светият старец пак насочва духовните си чеда към посоката, указана от св. ап. Павел: „Непрестанно се молете" (1 Сол. 5:17). Това е крайната цел на всички правила и молитви – постоянното общение с Бога, постоянното съзнание, че Той е близо до нас и ни вижда, чува и помага, ако Го призоваваме искрено и със смирение и благоговение. Не бива да се отчайваме, ако при първите си (а и последващите) опити да изпълняваме молитвеното правило, срещнем трудности – разсейване, маловерие, сухота, липса на топло чувство на любов към Бога. По думите на авва Агатон „подвигът на молитвата е по-труден от всички други подвизи". А св. Макарий Велики допълва: „Трябва човек да принуждава себе си към молитва, ако няма духовна молитва. Бог, като види, че човекът толкова се подвизава и дори против желанието на сърцето си усилено се труди, ще му даде истинска духовна молитва". Както е писано и в Библията: „Бог дава молитва на молещия се" (I Царств. 2:9 – слав. прев.).

Ако не се стремим да се научим да се молим, най-напред чрез изпълняване на установеното молитвено правило, а се самоуспокояваме с казаното от някой светия, че стигат и „пет думи" от сърце, то има опасност да не „пораснем" духовно. Христовият призив: „бъдете съвършени" (Мат. 5:48), е отправен към всички. А и какво оправдание ще имаме на Страшния съд, когато дяволът ще изтъкне за наш срам, че неговите последователи, практикуващи трансцедентална медитация, например, всяка сутрин отделят по 20 минути за медитиране, а православните християни не могат да намерят 15 минути за молитва. Как ще се оправдаем, когато прахосваме толкова време в празни разговори или гледане на телевизия, а ни се вижда непоносимо да отделим дори и една десета част от денонощието за разговор с Бога, за съзерцаване на пречистия Му лик (на иконите)?

Който все още изпитва затруднение ежедневно да изпълнява молитвеното си правило, нека заедно с духовника си внимателно изследва каква е причината и да получи наставление както как да постъпва в настоящия момент, така и какво да прави и занапред, за да успее да напредне в молитвата си.

А на онези, които биха искали по-подробно да се запознаят с темата за молитвата, от множеството написани през вековете книги препоръчваме „Нашата молитва" на архим. Серафим (Алексиев).

140 години „Орден за храброст“, юнкер Андрей Парлапанов от Габрово е сред първите носители на най-почитаното отличие

Въпреки че Търновската конституция не предвижда Княжество България да създава ордени и медали като отличия, младият княз Александър Батенберг успява да преодолее тази забрана и се появява Указ № 1 от името на Княза:

„Ние, Александър I, с Божия милост и народна воля Княз на България

ст. I. Да се учреди един орден за действително отличие във време на война и само за военни лица“.

Следват още три степени.

Издаден в нашия Дворец в София на 1 януари 1880 година.

За Ден на орденния празник определя 17/29 април 1880 година, когато става първото официално награждаване.

Наградени са 33 души, били се за свободата на нашата родина в редовете на Българското опълчение.

Между тях са: подп. Павел Попов и Константин Куртянов, поручик Стефан Кисов, подпоручиците Олимпий Панов, Никола Генев и Атанас Узунов.

Също и юнкерите Андрей Парлапанов, Константин Кисов и други. Същия ден с ордена е награден и княз Батенберг.

Скоро открих портрет на опълченеца Андрей Парлапанов, който веднага след опълчението е юнкер в първия випуск на Военното училище.

Снимката е от 1898 година, където са се снимали 6-та рота от 18-ти Етърски полк заедно с командира на Втора дружина подполковник Андрей Парлапанов. За него като габровец от рода Парлапанови се знаеше само, че е опълченец, без да има на ръка нито негова снимка, негова биография, къде е учил, кога е роден и кога завършва земния си живот, това ще бъде обект на бъдещи проучвания. Може би е създал семейство във Велико Търново, където е служил и стигнал до висок офицерски чин. Гордост е за историята на Габрово, че неин гражданин опълченец е отстоявал свободата на България при Стара Загора, при Шипченския връх и Шейново, за да имаме ние днес вече над 140 години като дар свободата на нашето отечество. Ние, неговите родови потомци, като отдаваме почит на заслугите на Андрей Парлапанов вървим по неговия път, за да има причина винаги да славим нашия роден град Габрово.

Андрей Пенчев Парлапанов, ветеран от Втората световна Война, лейтенант от запаса

Шеста рота от 18-ти Етърски полк през 1898 г. заедно с командира на Втора дружина подполковник Андрей Парлапанов - първи носител на Орден за храброст от 17/29 април 1880 г. заедно с Олимпий Панов, княз Батенберг и Атанас Узунов - заместник на Васил Левски след неговото обесване

„За храброст“ е висш български орден, даван в Княжество България, Царство България и Република България. Той е най-почитаният български орден, вторият по старшинство в Царство България и четвърти по старшинство в Република България. Съществува от 1880 г., с прекъсване от 1946 до 2003 година.

За своите героични подвизи по време на Руско-турската война (1877–1878) с различни степени на офицерския и войнишкия орден „За храброст“ са наградени 33 души българи и руси – бивши офицери, унтерофицери и войници от Българското опълчение, които към момента служат в Българската армия. Между тях са подполковниците Павел Попов и Константин Куртянов, капитаните Тимофей Розанов и Николай Попов, поручик Стефан Кисов, подпоручиците Олимпий Панов, Никола Генев и Атанас Узунов, а също и юнкерите Андрей Парлапанов, Константин Кисов и др. Със специален княжески патент от 17 април 1880 г. с третата степен на ордена „За храброст“ е удостоен и щабскапитан Данаил Николаев – първият българин, носител на тази степен на отличието, който по това време служи в милицията на Източна Румелия.

Популярна банка подарявала на децата на своите членове немска касичка часовник

продължава от стр. 1

През 30-те и 40-те години на XX век тези касички са се използвали в България и Германия за рекламна цел.

Габровската популярна банка, създадена на 6 март 1911 г., първа в страната поема инициативата да работи сред децата. Целта е приучването им към спестовност. Заслугата е на директора на банката Илия Палазов, д-р по финанси и кредит от университета на Ерланген (Германия). За няколко години в периода 1912-1915 г. той успява да я утвърди не само като кредитно учреждение, но и като сдружение за спестовност.

Илия Палазов (1888 – 1964).

Популярна банка – Габрово е първата у нас, въвела касички за детски спестявания през 1912 г. Палазов силно е повлиян от немския опит: „Лично аз се въодушевявах от онова, което четях в немската преса за популярните банки там и за начините, по които те развиват спестовността. Силно впечатление ми направи набирането на детски спестявания със специалните спестовни касички. Управителният съвет се съгласи и ние поръчахме за проба малък брой касички със специална фирмичка на банката“. Как са изглеждали тези първи касички, може да се види само от старите фотографии, а може би в наследниците на някоя габровска фамилия е запазена?

В началото на тях се е гледало само като играчки, но фактите показват, че само четвърт век по-късно детските спестявания в популярните банки на България достигат и надвишават сумата от 300 млн. лева.

От 1931 до 1944 г. Популярната банка издава свой вестник – „Кооперативен лист“. В него учители и икономисти периодично публикуват статии, посветени на работа с децата, какви методи да се използват, за да се възпитат те към спестовност. Ежегодно за децата на кооператорите се организират литературно-музикални утра за деня на спестовността и с тях се провежда системна възпитателна работа. Децата са насърчавани да посещават банката с родителите си при освобождаването на касичките им от събраните пари.

Стефка Михайлова

Илия Палазов (1888 – 1964)

Много точни и актуални и днес са думите на учителя Иван поп Андреев, който посочва мотивите защо децата трябва да се учат на спестовност:

„Дойде тържествен някакъв ден, рожден или имен, Коледа, нова година, Великден, дойде празник, нека отделим даже от оскъдните си средства и дадем на детето си нещо! Но нека всякога го поучим и напътим: „купи си – но и спести си!“ Една касичка, една каква да е кутийка, залепена за касичка, ще събира не само левчетата на детето. Не! В касичката ще се трупат левчетата, а в малката главица ще се слагат първите семки на едно хубаво цветенце, ще се зове спестовност-прибраност. Така и по този път детето ще възраства бавно, но сигурно, към идеала на възпитанието добър гражданин, който пази от разхищение и порута ценностите, стопанството и държавата си“.

За 25-годишния юбилей на банката на всяко дете на член-кооператор е подарена специалната метална касичка с часовник и монета от 50 лв. вътре.

За отношението на Управителния съвет на банката към образователната работа с деца говори и корицата на Юбилейния отчет на банката 1911-1936 г. На фона на индустриално Габрово, на преден план са децата спестовници с касичка и майката, която поучава детето си. За грижата на банката към подрастващото поколение говори и изграждането на съвременна за времето си почивна станция - летовище в морския курорт „Свети Константин и Елена“ – Варна, която допреди 20 години се използваше от габровските деца.

На задната страна има отвор за пускане на монети и ключове за навиването на механизма на часовника. До отвора указателен надпис на немски език гласи:

„Първо пуснете монета, след което навийте часовника“.

Народни мждрости за спестовностьта.

— Пара по пара — хиляди стават.

— Спестяването е двойна печалба.

— Отъ сто бради по косъмъ — ето ти цѣла брада.

— Пчелицитъ ли съ дветѣ ржце — съ едната пести.

— Парица по парица — да стигнешъ до воденица.

— Зърно по зърно — хамбаръ пълни.

— Яжъ и пий — за утре мисли.

— Който спестява — непознава нуждата.

— Спестовностьта носи икономическа независимость.

В книгата „Старо Габрово и пътищата около него“ Кирил Койчев - с нова хипотеза за възникването на Габрово

Продължава от брой 5

В действителност по това време си действа изцяло и напълно българска такава, запазена още от времето на Втората българска държава. Едва през XVI век османците затягат данъчния контрол и те постепенно започват да събират държавните данъци.

Същото се потвърждава и от проф. П. Ников:

„Докато турците играеха ролята на организатори в една централистична държава на Балканите, тяхната администрация се отличаваше с всички държавнически добродетели на честност и ред”.

Според едно известие от края на XV век е записано, че „село Елена, което е проход на пътя от Твърдица за Търново, е записано в тимара на Исмаил, гулам-имир (дворцов паж), който не участва в походи, а охранява проходите”. В този тимар Елена е регистрирана с 61 семейства и е с доход от 1703 акчета, и е също с привилегии, „тъй като населението охранява прохода, освободено е от всички извънредни данъци”. Както всички други дервентджии в пределите на Османската империя, така и еленските били задължени да пазят с оръжие застрашената от разбойнически нападения местност и минаващите през нея търговски пътници и кервани. В началото на XVI век Елена е вече обособено привилегировано село. Това узнаваме и от Зографския поменик, в който са изброени имената на поклонници, дали по десет сребърника, за да се поменуват имената им по време на литургия. В него на страницата, определена за областта „Загорие град Трънов блъгарска земя”, е записан Василия, поклонник от село Елена, след поклонници от селата Габрово, Трявна и Присой. По-късно не е известно кога село Елена е включено в друг вид феодално владение към султанските хасове. Най-ранни сведения за това получаваме от изложението на никополския кадия Абдулвехаб от Цариград, изпратено на 25 юни 1585 г., в което той донася, че селото Елена, числящо се към султанските хасове на каза Търново и от стари времена дервент, се е разпръснало, жителите му се разбягали от произволите на турските бирници, събирачи на поголовния данък джизие и на данък върху овцете. В документа се казва, че за сигурността на движението през проходите са необходими 40 – 50 дервентджии. Някои от еленските дервентджии се явили при никополския кадия и заявили, че ще се завърнат само ако се премахнат произволите на бирниците. Разпръсването на еленските дервентджии разтревожило особено много жителите на Търново. По свой почин търновският кадия Хасан изпратил изложение до Цариград, в което съобщава, че населението на касаба Търново се явило в шериатския съд и настоявало да се удовлетвори искането на еленската дервентджийска рая, понеже „липсата на охрана е предизвикала зачестявания на грабежите и убийствата, и че уреждането на настъпилите смущения ще обезпечи сигурност на живота и имота на мюсюлманите”.

Впоследствие султанът наредил да се призоват събирачът на джизието и еленската рая, като се издаде заповед за прекратяване на произволите.

От посочените документи е ясно, че през 80-те години на XVI век Елена е вече село с определено предназначение и статут в рамките на стопанската административна и аграрна система на Османската империя. Част от жителите му, а може би и всичките, които продължавали да охраняват проходите, проявяват твърдо отношение и поведение спрямо неправдите на турския феодален режим.

Ясно е, че това е една непокорна рая, която с действията си хвърля в тревога османските управници и поставя категорични условия и изисквания, за да се върне към старите си задължения.

Тъкмо този дух на волност и непримиримост към османския феодален ред кара еленските дервентджии да поемат хайдушките пътеки и заедно с хайдушките дружини на Кара Добри, Елена войвода, Младен войвода и други прославени хайдути да кръстосват Балкана и закрилят народа от потисници и изедници. Този бунтовен дух ги приобщава към усилията на никополския борец против османското иго Тодор Балина и дубровничанина Павел Джорджич, които през 1598 г. подготвят въстание в Източна България, останало в историческата наука под името Първо търновско въстание. Те са между жителите на онези села в подножието на Стара планина, „заселени с храбри хора, които имат пушки”, за които Павел Джорджич докладва на австрийския император Рудолф II, че са били готови да заемат проходите „на тая планина, за да не може да избяга нито един турчин”. Същите тези непокорни дервентджии подкрепят опита за въстание на княз Ростислав Стратимирович и Савелий Дубровски след погрома на Второто търновско въстание през 1686 година. Подкрепят го и дервентджиите от Габровско и Тревненско като в горите на Габровския балкан се събират над 4000 въстаника.

Тук възниква въпросът: защо дервентжийският занаят е бил предпочитан и защо тези, които са го практикували, са били привилегировани в сравнение с другите данъкоплатци? Отговорът е много лесен. Защото срещу задължението да охраняват пътищата и планинските проходи, както и да водят кервани и войска, дервентджиите са единствените християни в Османската империя, които имат право да носят оръжие и са освободени от някои данъци, които унищожават и смазват раята. Този дух на свободолюбие и самочувствието на хора с привилегии е причина селищата с дервентджийски статут да са едни от най-преуспяващите по българските земи. Макар и някои от тях да са възникнали едва след XV век, до началото на XIX век те са имали значителен дял в историческите процеси в сравнение с градове, възникнали още през древността. Затова такива малки градчета като Габрово, Дряново, Трявна, Елена, Троян, Котел, Жеравна, Тетевен, Сопот, Панагюрище, Копривщица, Казанлък, Калофер, Карлово, Тетевен и някои други от тях са излезли много повече възрожденски дейци, отколкото от много по-големи като население стари градове.

Дервентджията е имал не само привилегии, но и отговорности. Той си е имал цена, защото е гарантирал живота на пътника, сигурността на пътуването му и стоката, както и времето за преминаване между две вардачници. В тези отговорности са се включвали и други от битов и транспортен характер като прехрана, даване на краткотраен покрив, информация за пътуващите, някои дребни услуги, поддръжка проходимостта на пътищата. По такъв начин гарантирането на сигурност при пътуването е свързано и с развитието на инфраструктура на селищата и техния поминък.

Дервентджийският статут на населението в Габрово по принцип е представлявал един договор между дервентджиите и централната османска власт в лицето на местните феодални структури. Задължението на дервентджиите за охрана на проходите през Балкана е влизало в стандартните феодални отношения и е просто един вид „отработъчна равностойност на част от феодалната рента”. Не бива да се забравя факта, че централната власт е била в правото си да натоварва допълнително това население, като му възлага и плащането на извънредни данъци, плюс запазването на задължението по охраната.

Усилията на централната османска власт да следи за изпълнението на дервентджийската служба в Шипченския балкан остава практически безрезултатна, тъй като е нарушена връзката между нея и местната административна власт. Крайният резултат от тези специфични взаимоотношения е, че охранителният дервентджийски статут на Габрово към средата на XVII век е почти фиктивен, което оформя едно българско, християнско самочувствие и поведение – нещо необичайно с общо наложилите се в Османската империя отношения между християни и мюсюлмани.

Глава XXIII
За хайдутството по пътищата

Хайдутството е най-масовата и най-радикална българска реакция срещу османската власт. „Хайдути” се наричат бойците от унгарските гранични отряди. Те стават моделът, който всички балкански народи използват и в организацията, и в действията, и в названието на своите въоръжени дружини. Приема се, че първото известие за хайдути в българските земи е една приписка от 1454 г., която гласи: *„1454 (година). В тази година Мехмед цар (Мехмед II) плени Радич, български войвода в София”.* Началото на хайдутството било свързано с разпространеното на Балканите и в целия свят средновековно разбойничество, но и с последните български опити за военно противопоставяне на османците през XIV век. Хайдутите, наричани от османската власт „разбойници”, „катили”, „чапкъни” и т. н., стават единствените закрилници за угнетените. Те неслучайно са и възпети в народното творчество.

Османските завоеватели донасят по българските земи чрез своя бит, култура, религия и език нещо наложено чуждо, враждебно и далечно. Единствените измерения, по които лишеният от равнопоставеност българин е можел донякъде да противодейства на тази смазваща го система, е да се реализира не само на равнище самосъзнание, както е при религията, а и в социалните си измерения. А това са били хайдутството и богатството. Първото, независимо от привкуса на героична жертвоготовност, трагична красота и епична извисеност, с които сме свикнали да го увенчаваме, по принцип си е истински антиобществен акт – разбойничество, тероризъм; независимо дали има или няма социален, национален или морален компонент в идеологията си. Не е ли прекалено тънка семантичната разлика между „хайдутин” и „хайдутство” – от една страна, и „хайдук” („айдук”, „хайдутлук”) – от друга? Така че хайдутството, макар и като начин за извисяване от безличната маса на раята и дори като форма на бунт срещу несправедливостта, не може да бъде истински начин за извоюване на място в обществото. Тогава остава богатството. По простата причина, че парите не миришат. А с приближаване на краха на турската империя през последните 150 – 200 години все по-малко са миришели. Чорбаджилъкът загубвал етническата и религиозната си оцветеност и все повече ставал въпрос единствено на притежаване и авторитет.

Константин Иречек в книгата си „Пътувания по България” подробно описва дервентджийското минало на село Вакарел в Османската империя. След Вакарел, по „Диагоналния път” ученият достига прочутия проход „Траянови врата”. Природата на тази клисура оказва твърде заплашително въздействие върху Иречек:

„…Зад двата малки хана изгледът съвършено се затваря. Вред наоколо се вижда само габърова и дъбова гора. Покрай шосето израснали гъсти лески и шипки, на места станали даже като дървета. Не срещаме никого. Поради всеобщия недостатък от песнопойни птици и слабата заселеност на тези краища тук царува гробна тишина. В тукашните гористи краища въобще не могат да виреят дребните птичета от многото соколи, дугани, орли и други грабливи птици. В турско време по тези места пътниците са предавали душата си на Бога, тъй като тук е било Елдорадо на разбойници. И сега тука не бива всякога сигурно и появяването на разбойнически чети в близките Родопи и Средна гора вдъхва страх чак тук...”

В тази книга разбойничеството е представено като злободневен въпрос и му е отделено широко място. Авторът констатира, че произходът на разбойничеството в България е стар и до днес (1888 г.) и се среща по същите места, където е цъфтяло и в турско време.

Разбойничества в България са се извършвали не само по пътищата в мрачните планински усои, но и по морските простори. Показателен е случаят, когато строителят на габровската черква ,,Успение Богородично”, гениалният архитект и строител Уста Генчо Кънев от колиби Генчовци, Тревненско при пътуването си от Поморие до Бургас с лодка е бил ударен и ограбен през 1890 г.

През периода XV – XVIII век няма ясна граница между дервенджийството, разбойничеството и хайдутството. Проучването на архивите показва, че в края на XVI век населението в Османската империя нараснало с 40% в селата и с 80% в градовете [46]. В държавните регистри от втората половина на XVI век, започват да се увеличават безимотните и безработните младежи, които са известни като ,,леванти” или ,,гурбет тайфеси”. Те все по-често започват да се споменават в различни документи. Още тогава се е забелязала очевидната връзка между нарастващия брой леванти, които не можели да си намерят прехрана и нарастването на разбойничеството в Османската империя.

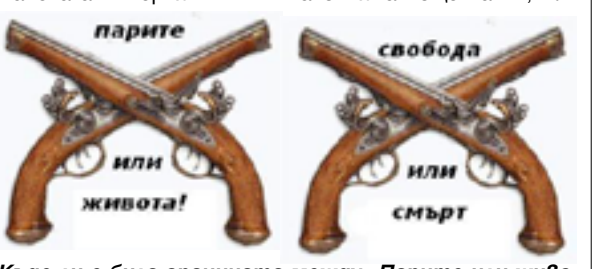

Къде ли е била границата между „Парите или живота!” и „Свобода или смърт!”?

Идеализираният образ на хайдутина като защитник на слабите и угнетените е създаден през XIX век. Именно тогава някои от хайдутите се включват в националноосвободителната борба. И ако все пак за хайдушкия занаят е имало някакви морални, икономически, религиозни и ако щете национални подбуди, то дервентджийският занаят, в интерес на истината, е бил източникът на разбойничеството по нашите земи. Само вековните гори по Балкана са знаели какви са ги вършели дервентджиите, изпълнявайки задълженията си към Империята, далеч от очите и ушите на властта.

В онези робски времена, когато всеки от поробеното население се е борил по някакъв начин да оцелее, е нямало значение дали няма да попадне право в ръцете на прочутия разбойник Сюлейман, вършлувал около 1560 г. заедно с брат си и група сподвижници в близост до днешното с. Дрангово (Пловдивски област), а и чак докъм Пазарджишкия край. Или пък го очакват изневиделица злодеите на Пир Али, син на Осман от с. Юренлер (дн. с. Асен, област Стара Загора.), Вели - син на ходжа Джафер, брат му Салих, Хасан - син на Али, някой си Папазоглу (т. е. син на поп) и други, чиито имена срещаме в документ от 26 август 1563 г. Същите се проявили като разбойници, които не само вършат обири по пътищата, но и нападат християнски къщи и убиват мирни хора. Още повече, че местните власти, дори когато най-после ги заловили, съвсем не бързали да ги обесят, както повелявал законът. Оказало се, че злосторниците имали 25 000 акчета дългове и екзекутирането им би накърнило интересите на онези, които очаквали все някога и някак си да им бъде върнат дългът.

Узунджово е било разположено сред „една разбойническа гора. В нея, както и в другите споменати разбойнически гори, има забити високи пръти и на тях една колиба”. Ни повече, ни по-малко, това е бил, така да се каже, наблюдателният пункт на местните дервентджии, охраняващи пътя от разбойници. Както навсякъде другаде, яките калпаклии мъже посрещали пътуващите с удари на тъпан, „в знак, че е сигурно да се пътува от разбойници”. Още повече, че по това време наскоро е започнала гонитбата на една от прочутите разбойнически шайки в района, чийто главатар бил някой си Шахин с двамата си синове и двамата си братя, които действували на доста обширна територия - от Силистра и Никопол на север, до Узунджово, Одрин и Бабадаг на юг. И понеже големи били зулумите им, султанът обещал на всеки, участвал в потерята за залавянето им, тимар, ако нямат още такъв, или добавка към досегашния им, ако вече го имат.

За една част от българите, които е трябвало да пазят старопланинските проходи, това е било както примамлива, така и опасна работа в ония години, когато едва ли не зад всеки храст дебнели разбойници и пладнешки обирници. Във всеки случай по тази или друга някоя причина цели дервентджийски села като по чудо изведнъж опустявали. Пръскала се по широката земя раята с надеждата за по-добър късмет, докато не ги застигнела някоя султанска заръка да бъдат насила върнати обратно на предишното си местожителство и да не смеят да се отклоняват от възложените им задължения.

През 1841 година в Габровско е вършлувала една разбойническа турска банда от около 50 човека, която е провеждала своите обири по околните колиби. Населението ги е наричало „капсъзи”, като те са действали с мълчаливото съгласие на турските власти. Това е станало повод много габровци от селото и околните махали и колиби да забягнат в Русенско, Силистренско, та чак в Румъния.

Такъв неуспешен опит да сменят жребия си с по-добър направили през последните десетилетия на XVI век и жителите на прочутото дервентджийско село Чалъ кавак (дн. с. Риш, Шуменска област.). Те се пръснали, където им видят очите, изоставяйки дом и имущество. На централната власт обаче незабавно било донесено, че проходът останал без охрана и в нарочна заповед до кадията на Шумен било наредено раята да се върне обратно и да поеме отново службата си по охраната на планинския проход.

Търновският кадия пък, за да не си навлече неприятности, не смеел да наказва заловените разбойници с друго, освен да ги глобява, след което отново ги пускал на свобода да си вършат пак зулумите над раята. Наложило се лично от името на султана да му се напомни, че заловените веднъж злосторници следва да се наказват по установения ред и по закона и да не се освобождават, па дори ако са „обикновени обирници по друмищата или крадци”. Разбойничеството се ширело и сред османските нашественици. Разликата е била в това, че в такива случаи се е вдигал повече шум. Така през 1581 г. жителите на Разград, тимариотите Хюсеин, Али, Мустафа и Мюми, заедно с 30 души хаирсъзи нападнали въоръжени дома на тамошния войвода Хъзър, наранили го, ограбили парите, които той бил събрал от населението на санджака, и му отвлекли сума ти лично имущество. Разградският кадия обаче, макар и осведомен за случилото се, предпочел за по-сигурно да си прави оглушки, като въобще не реагирал на обира, „шикалкавел и не изпълнил дълга си”. Затова се наложило централната османска власт да се обърне този път към кадиите на Шумен и Търново с настояване да се заемат и те с разследването на случая. И разбира се, най-важното, да правят, да струват, но да съберат отново парите, ограбени от разбойниците, и да ги изпратят в столицата. Защото иначе пак е щяло да се наложи раята повторно да плаща откраднатите акчета.

Но защо хайдутите са влезли в народното съзнание като „народни закрилници”? Много просто – народът в преобладаващата си част е бил беден, а хайдутите, както е прието да се казва, не нападат бедняци; от тях първо, никаква забележима полза (все едно на „босия да вземеш цървулите”!). Както се казва, орлите не ядат мухи – обратното впрочем също е вярно... Освен това, вестта за всеки ограбен чорбаджия „изедник” е падала като мехлем за душата на сиромасите, а с това се е снижавало и социалното напрежение. И накрая, сигурно е имало случаи някой измамен ратай или селянин да се е оплакал на хайдутите от местния „изедник”, пошушвайки им как могат да го изненадат и оберат. Естествено е, че след обира хайдутите са му се отблагодарявали, като по този начин са се утвърждавали сред бедния народ като „народни закрилници”.

Продължава в сряда

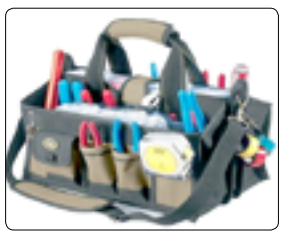

СТРОИТЕЛСТВО

КЪРТИ И пробива - 0897/832-363

ФИРМА СЪБАРЯ, почиства за сметка на материалите - тел. 0896/183-637.

БРИГАДА ИЗВЪРШВА ремонт на покриви, външни и вътрешни изолации, мазилки, шпакловки, гипсокартон, бояджийски и тенекеджийски услуги и др. - тел. 0899/63-88-75. [11, 10]

РЕМОНТ НА стари покриви и направа на нови, топлоизолация, дренаж - тел. 0882/279-749. [22, 6]

ГИПСОКАРТОН, ШПАКЛОВКА, боя, хидро- и топлоизолации, тенекеджийство, покриви - тел. 0888/863-001. [22, 6]

ПОКРИВИ - ремонт и направа, вътрешни ремонти, дренаж, бетони - тел. 0897/390-194. [22, 6]

СЪБАРЯМ И почиствам от А до Я. Извършвам строителни работи. Чистя дворове, мази. Тел. 0899/601-444. [8, 4]

ВЪТРЕШЕН РЕМОНТ

ПАРКЕТ, ДЮШЕМЕ - редене, БЕЗПРАХОВО циклене, фино шлайфане, лакиране - монтаж на ламиниран паркет - 066/86-61-43, 0889/286-025.

ШПАКЛОВКА, БОЯДИСВАНЕ - тел. 0895/38-66-50.

БЕЗПРАШНО ЦИКЛЕНЕ - 0887/040-471.

ШПАКЛОВКА И боядисване - тел. 0878/580-333. [15, 10]

ВиК, ФАЯНС, теракота - справки на тел. 0884/228-253. [22, 1]

ШПАКЛОВКА, БОЯ, гипсокартон и други услуги - тел. 0886/76-24-34. [22, 6]

ШПАКЛОВАНЕ, БОЯДИСВАНЕ, фаянс, теракота, изолации, камък - 0899/970-757. [5, 3]

ХИДРОИЗОЛАЦИИ

ХИДРОИЗОЛАЦИЯ НА покриви, саниране, дренаж и др. - тел. 0888/020-187. [22, 6]

ИЗОЛАЦИИ

АЛПИНИСТИ - 0898/907-400.

АЛПИНИСТИ - 0899/321-190

ЕЛ. ИНСТАЛАЦИИ, РЕМОНТИ

ДРЕБНИ ЕЛЕКТРОУСЛУГИ по домовете - тел. 0899/145-802. [19, 10]

РЕМОНТ НА всички марки перални - 0888/294-214. [20, 10]

КОМИНИ

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОЧИСТВАНЕ на комини - отгоре и отдолу. ПО ВСЯКО ВРЕМЕ. Тел. 0897/704-502.

КОМИНОЧИСТАЧ С опит - 30 лв. - тел. 0894/525-258.

ВиК

ИЗТОЧВАНЕ НА септични ями - тел. 0889/177-737.

ВиК МОНТАЖ и поддръжка - 0887/680-034.

ВиК РЕМОНТИ - тел. 0894/220-509.

ВиК РЕМОНТИ и инсталации - тел. 0899/359-114. [16, 10]

ВиК РЕМОНТИ - тел. 0894/22-05-09. [17, 10]

ДОГРАМА

ФИРМА „ДТ пласт" предлага AL и PVC дограма - справки на тел. 0878/67-61-61

РЕМОНТ НА ЕЛЕКТРОУРЕДИ И ЕЛЕКТРОНИКА

РЕМОНТ НА ел. уреди - тел. 0894/22-05-09. [17, 10]

РЕМОНТ НА хладилници и фризери по домовете - справки на тел. 0897/425-313. [30, 4]

ЕЛ. УРЕДИ се поправят на тел. 0894/220-509. [26, 5]

РЕМОНТ НА телевизори по домовете - тел. 0888/279-846. [22, 1]

УСЛУГИ

РЯЗАНЕ, КАСТРЕНЕ на опасни дървета (АЛПИНИСТ) - www.arborist-bg.com, справки на тел. 0884/942-942.

КЪРТИ, ЧИСТИ, извозва - справки на тел. 0889/177-737.

ЩОРИ

ЕТ „КАСТЕЛО" - ЩОРИ - външни и вътрешни, **ВРАТИ** - блиндирани, входни, автоматични, гаражни, **РОЛЕТКИ** - охранителни, **ДОГРАМА** - алуминиева, **PVC, БАРИЕРИ** - автоматични - справки на тел. 066/87-04-89, 0888/255-318

ДАВА ЗАЕМ

КРЕДИТИ, ОБЕДИНЯВАНЕ на задължения - тел. 0894/547-398. [3, 2]

СЧЕТОВОДСТВО

ЕДНОКРАТНО И абонаментно счетоводно обслужване на фирми - 0885/63-22-48. [11, 1]

БИЛЕТИ, ПЪТУВАНИЯ

АВТОБУСНИ, САМОЛЕТНИ БИЛЕТИ се предлагат на тел. 066/80-49-48, 0887/83-61-73.

ГРАДИНИ, БАСЕЙНИ

ЛАНДШАФТЕН ДИЗАЙН, оформление и изпълнение на дворни места, озеленяване, водопадни и езерни форми, скални къто-ве, барбекюта. Тел. 0888/942-335.

ОТОПЛЕНИЕ

ДЪРВА ЗА огрев се продават на тел. 066/823-712, 0887/620-535, 0876/162-172.

ФИРМА „ПЛАМАКС 2020" продава екобрикети - 7.50 лв. за чувал (20 кг). Справки на тел. 0897/876-477. [22, 8]

„МГ-ЛЕС" ПРОДАВА дърва за огрев - справки на тел. 0887/547-499, 0878/513-655.

НАРЯЗАНИ, НАЦЕПЕНИ дърва - 85 лв./куб., чувал дърва - 5 лв., разпалки - 5 лв. - 0893/511-154.

МЕТРОВИ - 75 лв., нарязани - 85 лв., чували - 5 лв. - тел. 0988/816-628.

СУХИ ДЪРВА в чували и разпалки - 5 лв. Безплатна доставка. Тел. 0876/839-779.

РАЗПАЛКИ И дърва в чували, с безплатен транспорт, се продават на тел. 0877/108-825.

ДЪРВА ЗА огрев в чували и разпалки - 5 лв. Доставка на място. тел. 0876/437-140.

СУХИ ДЪРВА в чували и разпалки - 5 лв. Незабавна доставка. Тел. 0877/191-102.

ДЪРВА В чували - 5 лв., и РАЗПАЛКИ, с безплатен транспорт, се продават на тел. 0876/583-472.

ДЪБОВИ ЗА огрев - нацепени, 80 лв., с безплатен транспорт, се продават на тел. 0877/471-466.

СУХИ И сурови нацепени дърва - 80 лв., се продават на тел. 0895/752-838.

НАЦЕПЕНИ, НАРЯЗАНИ дърва - 80 лева, незабавна доставка, се продават - справки на тел. 0884/709-093

НАЦЕПЕНИ ДЪРВА - 80 лв. Безплатен транспорт. Незабавна доставка. Тел. 0895/252-686.

СУХИ РАЗПАЛКИ в големи чували - 5 лева. Дърва в чували - 5 лева. Справки на тел. 0876/294-343. [12, 10]

ЛИЦЕНЗИРАНА ФИРМА продава дърва за огрев. Тел. 0877/168-330. [22, 2]

ИМОТИ ПРОДАВА

АПАРТАМЕНТИ И други - ново строителство, в идеален център се продават на тел. 0888/447-096. [22, 1]

ИМОТИ КУПУВА

ЕВТИНА КЪЩА, може и полусъборена, се купува на тел. 0895/752-838.

СТАРА КЪЩА в Габровски регион, здрава или полусъборена, се купува на тел. 0877/343-426. [23, 10]

ИМОТИ ДАВА ПОД НАЕМ

МАГАЗИН В центъра се дава под наем на тел. 0878/515-080 [19, 8]

АПАРТАМЕНТ ПОД наем в идеален център - тел. 066/85-41-85, 0896/349-417. [5, 5]

ГАРСОНИЕРА В Младост се дава под наем на тел. 0878/880-965. [6, 4]

АПАРТАМЕНТ - 65 кв. м, на Колелото се дава под наем на тел. 0877/222-095. [12, 3]

БОКСОНИЕРА С ТЕЦ се дава под наем на тел. 0879/288-911. [4, 3]

МАГАЗИН - 20 кв. м, близо до Автогара Габрово, се дава под наем на тел. 0878/135-657. [5, 1]

НОЩУВКИ

НОЩУВКИ - тел. 0879/272-528, 0888/254-625.

НОЩУВКИ, ЦЕНТЪР - 0878/515-080 [19, 8]

НОЩУВКИ В топ център - 0876/731-419. [22, 7]

РАБОТА ПРЕДЛАГА

ФАЯНСАДЖИИ ЗА Англия се търсят на тел. 0876/535-458. [18, 10]

МЕБЕЛНА ФИРМА „Фореста мебел" търси да назначи мебелисти и 3D проектант - Габрово, 0886/332-968. [14, 10]

СТОЛОВА МАК търси жена миячка и помощник-кухня, по възможност пенсионерка. Справки на тел. 0897/584-788. [11, 7]

ОПИТНА КАМЕРИЕРКА - заплата 900 лв., се търси на тел. 0889/299-688. [18, 10]

ПТИЦЕКЛАНИЦА „ГЕПАРД" търси да назначи работници - мъже и жени, за производството си. Справки на тел. 0885/713-813. [17, 9]

МЕБЕЛНА ФИРМА търси работници в производството. Справки на тел. 0878/571-455. [11, 8]

ГОТВАЧИ, ПИЦАР и миячка се търсят на тел. 0893/975-878. [22, 8]

МЕХАНА ТЪРСИ сервитьор/ка. Справки на тел. 0887/002-030 и 0888/310-981. [11, 4]

ФИРМА ТЪРСИ работници. Справки на тел. 0888/255-318. [12, 8]

МЕХАНА ТЪРСИ помощник-готвач. Справки на тел. 0888/310-981 и 0887/002-030. [11, 4]

ЗАВЕДЕНИЕ ЗА хранене търси готвач - справки на тел. 0899/960-561. [11, 5]

МЕБЕЛНА ФИРМА „АВИС" търси да назначи мебелисти - 2 бр. (може и пенсионери). Справки на тел. 066/802-802, 0888/319-065, от 8.30 до 18 часа. [7, 5]

ФИРМА ТЪРСИ сладкар и помощник-сладкар. Справки на тел. 0889/989-755. [11, 4]

СТРУГАР СЕ търси за почасова работа (може без опит или пенсионер). Справки на тел. 0898/643-173. [11, 4]

„ПОДЕМ ГАБРОВО" ЕООД търси шлосер-монтьор. Справки на 0884/854-354.

БИНГО ЗАЛА „ГАБРОВО" ТЪРСИ КРУПИЕТА МОЖЕ И СТУДЕНТИ ЗАДОЧНИЦИ 0896 604 999

[5, 4]

КЕРАМИЧЕН ЦЕХ в село Враниловци търси работник ръчна преса и общ работник. Осигурен транспорт. Справки на тел. 0888/924-837. [5, 4]

„ПОДЕМ ГАБРОВО" ЕООД търси общ работник. Справки на тел. 0884/854-354. [5, 3]

ОБЩ РАБОТНИК се търси на тел. 0896/644-577. [11, 1]

ПТИЦЕКЛАНИЦА „ГЕПАРД" ООД търси да назначи шофьор с категория „С", професионална компетентност и психо. Телефон за връзка: 0885/713-813. [6, 1]

„ЕЛВИ" ООД - село Велковци търси работник за кравеферма. Справки на тел. 0877/363-966. [5, 1]

РАБОТА ТЪРСИ

ТЪРСЯ СИ работа като пазач - тел. 0877/722-663. [6, 5]

ГРИЖА ЗА БОЛНИ

ГЛЕДАМ БОЛНИ хора - тел. 0876/581-549. [5, 3]

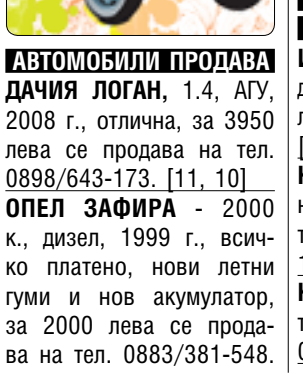

АВТОМОБИЛИ ПРОДАВА

ДАЧИЯ ЛОГАН, 1.4, АГУ, 2008 г., отлична, за 3950 лева се продава на тел. 0898/643-173. [11, 10]

ОПЕЛ ЗАФИРА - 2000 к., дизел, 1999 г., всичко платено, нови летни гуми и нов акумулатор, за 2000 лева се продава на тел. 0883/381-548. [12, 9]

ОПЕЛ КОРСА, в движение, се продава на тел. 0898/979-426. [3, 1]

СКРАП, СТАРИ АВТОМОБИЛИ

ИЗКУПУВАМЕ СПИРАЧНИ дискове и барабани - 400 лв./тон - 0888/724-758. [15, 10]

КОЛИ ЗА скрап на изгодни цени се изкупуват на тел. 0877/738-637. [18, 10]

КОЛИ ЗА скрап от място се изкупуват на тел. 0899/092-510. [22, 9]

ПРЕВОЗИ

УСЛУГИ СЪС самосвал - 25 лв., и багер - 50 лв./час - 0893/511-154.

ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ - тел. 0886/514-300. [12, 10]

ЕРОТИКА

ЕРОТИЧЕН МАСАЖ - тел. 0894/277-849. [12, 7]

МОМИЧЕ НА повикване - тел. 0876/249-511. [5, 4]

УСЛУГИ ЗА мъже - тел. 0885/885-219. [5, 1]

ЛЕКАРИ

ПСИХИАТЪР И НЕВРОЛОГ. Д-Р ТРИФОНОВ, ГАБРОВО, ул. „Емануил Манолов" № 12-А, 066/804-549, 0885/251-655. ИЗДАВА ПСИХИАТРИЧНИ УДОСТОВЕРЕНИЯ.

Д-Р МАРИНА САНКЕВА, СПЕЦИАЛИСТ КОЖНИ И ВЕНЕРИЧЕСКИ БОЛЕСТИ, ЕСТЕТИЧНА ДЕРМАТОЛОГИЯ, гр. Габрово, ул. „Брянска" 11, понеделник, вторник, сряда и петък от 10.00 до 17.00 часа. Записване на тел. 066/800-140.

ПАРКЕТ ПРОДАВА

ЛАМИНИРАН ПАРКЕТ - „АЛЕКС И КО" ООД, www.alexfloor.com

ПРОДАВА МАШИНИ

ПЕЛЕТНА ГОРЕЛКА GF858 VIP - 8-58 КВТ, ГАРАНЦИОННА, продава изгодно по спешност тел. 0888/241-115 [10, 10]

ПРОДАВА ОБЗАВЕЖДАНЕ

HD МОНИТОР - телевизор, 16 инча, цена: 125 лева - 1/3 от пазарната, се продава. Оглед на място до „Кауфланд". Справки на тел. 0892/799-054. [10, 10]

ФУРНА „ЕЛДОМ" за 120 лв. се продава на тел. 0899/19-55-36. [5, 4]

ПРОДАВА МАТЕРИАЛИ

КАМЕННИ ПЛОЧИ - 10 лв./кв., и дялан камък - 35 лв., се продават на тел. 0895/752-838.

СЕЛСКОСТОПАНСКИ

ОРАНЖЕРИЯ СЕ продава на тел. 0886/542-883. [5, 5]

ЖИВОТНИ ПРОДАВА

КОЗИ, ЯРЕТА, овен се продават на тел. 0893/427-611. [6, 2]

ЖИВОТНИ ЗАМЕНЯ

ЗАМЕНЯМ ОВЕН за теле - тел. 0899/726-607. [5, 5]

КУПУВА РАЗНИ

СТАРА НАФТА се купува на тел. 0895/752-838.

КУПУВА МАТЕРИАЛИ

ПУНКТ ЗА вторични купува всякакви железа - тел. 0896/183-637.

Митнически служители откриха цигари в кашони с кроасани под седалките и в кухините на превозни средства

Митнически служители от Главна дирекция „Митническо разузнаване и разследване" (ГД МРР) откриха 62 800 къса (3140 кутии) цигари в кашони с кроасани под пасажерските седалки, в облегалките и кухини на автомобили при четири отделни проверки на микробуси и леки автомобили, извършени в района на ГКПП Дунав мост - Русе.

При първия случай товарният микробус, управляван от български гражданин, е пътувал от България за Франция. На 5 януари 2020 г. на изходящо трасе на ГКПП Дунав мост - Русе товарният автомобил е отклонен от митническите служители за проверка, при която в превозваните в микробуса кашони с кроасани митническите служители откриват между кроасаните общо 550 кутии цигари от 5 различни търговски марки, всички с валиден български акцизен бандерол.

При втория случай, на 9 януари 2020 г., митническите служители отклоняват пътнически микробус за проверка в района на ГКПП Дунав мост – Русе. Превозното средство, управлявано от български гражданин и пътуващо от България към Австрия, е проверено щателно и под пасажерските седалки в черни полиетиленови пликове са открити 250 кутии (5000 къса) цигари от десет различни разновидности, всичките облепени с валиден български акцизен бандерол.

При друг случай, на 11 януари 2020 г., отново край русенския Дунав мост митническите служители проверяват български лек автомобил, пътуващ от България за Германия. При сканиране с рентген в облегалките на пасажерските седалки и във фабрична кухина над шофьорското място са открити тютюневи изделия с български бандерол с общо количество от 9800 къса от осем марки и разновидности.

По-късно същия ден е спрян български микробус, пътуващ за Франция. В хода на проверката му във фабрични кухини под автомобила и в кухини в купето са открити 37 000 къса (1850 кутии) цигари с български бандерол от две марки.

Съгласно чл. 76а, ал. 1 от ЗАДС са изискани опростени придружителни документи за превозваните тютюневи изделия, но към момента на проверките такива не са представени. По случаите са съставени актове за установяване на административни нарушения.

100 Вести
Всекидневник за общините Габрово, Севлиево, Трявна, Дряново
5300 Габрово, ул. "Отец Паисий" № 2,
www.stovesti.info; email 100vesti@stovesti.info
Издание на ИК "Колонел" ООД, първият брой на "100 вести" излиза на 7.01.1992 г.
Управител и главен редактор: Иван Господинов - 066/810-410, 0887/611-753.
Дежурен редактор: Димка Господинова - 066/810-416, 0889/227-805
Репортери: Стефка Бурмова - 088/666-7532. Женина Денчева - 0886/210-426.
Коректор: Стефка Бешева - 066/810-418, 0889/517-920.
Рекламен сътрудник: Светла Савова - 0888/428-906.
Счетоводство: Светослав Константинов - 066/810-413.
Юрид. съветник: Евгени Попов - 0888/339-070.
Web дизайн: Димитър Иванов Господинов. Печат: ПК ПОЛИПРЕС - 066/810-920.
ISSN: 100News 9 771314 194006

Всички права запазени. Позоваването на "100 вести" е задължително!

излиза всеки ден без събота и неделя

Евгени Недев, директор на Художествена галерия „Христо Цокев" - Габрово:

Галерията ще бъде домакин на Международното биенале на детската рисунка за Деня на Габрово

Предстоят и две национални изложби - на жените художнички и второ издание на триеналето за живопис "Мостове'2020"

ВЕЛА ЛАЗАРОВА

- Г-н Недев, една успешна в много аспекти е отминалата година. Кои от тях бихте откроили?

- Няколко са тези основни аспекти в дейността на Художествена галерия „Христо Цокев" през 2019 година. От гледна точка на експозиционната дейност това са няколко големи изложби: от фонда на галерията - „Дечко Узунов и ученици", национална изложба на жените художнички, дарения „Дойчо Бояджиев" и „Христо Стоянов", „Художествени осезания" - проект за хора с частично или напълно нарушено зрение, „Солакови" с произведения на Митьо, Недко и Димитър Солакови от поредицата „ФамилииТе" на Община Габрово. Успешно работи детското ателие. Към края на годината, също по проект, успяхме да внесем нов момент в експозициите на първия и втори етаж - насочено LED осветление.

Откриване на изложбата, която представя творчеството на три поколения от фамилията Солакови

- Основният подход за показване на големите изложби?

- Родният край, връзката на авторите с Габрово.

С изложбата „Дечко Узунов и ученици" бе отбелязана 120-годишнината на един от най-значимите автори на българската арт сцена на XX век, почетен гражданин на Габрово. В експозицията бяха включени творби, които художникът дарява на габровската галерия през 1978 г. след голяма самостоятелна изложба и тези на негови ученици като Александър Поплилов, Владимир Гоев, Георги Баев, Калина Тасева, Лиляна Дичева, Магда Абазова, Мария Столарова, Светлин Русев и др. Сред тях и трима изявени творци с габровски корен - Дора Бонева, Мара Атанасова, Драган Немцов. Творци с различен натюрел, за които Дечко Узунов казва: „Като преподавател никой път не съм искал да наложа своя стил, а винаги съм търсил онова, което младите имат като лично изразяване. Затуй моите бивши студенти станаха изявени в различни стилове".

- Една традиционна пролетна изложба бележи развитие. От регионална прераства в национална.

- Проследявайки няколко години назад, изданието „Пролетен салон на жените художнички" решихме, че имаме сили да го надградим и в партньорство със Съюза на българските художници то прерасна в национална изява. В изложбата на свободна тема, която включва живопис, графика, скулптура, неконвенционални форми, участваха 62 автори с над 100 творби. Творбите, носители на голямата награда и за млад автор, остават за фонда на Художествена галерия „Христо Цокев".

Намираме това първо издание за успешно с проявения интерес, майсторство на представените работи, достойно габровско участие. Ема Вертерова и Амалия Минчева бяха с номинации за награда.

Бих отбелязал, че това е единствената в страната национална изложба на жени художнички, с която Габрово ще продължи да привлича внимание.

- Кое иновативно събитие спечели съфинансиране от конкурсна сесия към Министерството на културата?

- „Художествени осезания" беше събитие, специално организирано за хора с частично или напълно нарушено зрение. Художествената галерия спечели съфинансирането за проект в областта на движимото културно наследство, музеите и визуалните изкуства на тема „Музеят като образователна среда", обявена от Министерство на културата.

Проектът „Художествени осезания", едно необичайно начинание, първо в Габровска област, се родее единствено с осъщественото в Националната художествена галерия и Софийска градска художествена галерия.

Целта на габровския проект е ХГ „Христо Цокев" да бъде достъпна среда за хора с нарушено зрение, да предостави подходящи условия за тактилен (допирен) и сензитивен (сетивен) контакт до произведения на изкуството. С очакване за привличане на нова публика, да повиши интереса на незрящите към изобразителното изкуство.

Партньори по проекта са Регионална организация на слепите - Габрово, Регионален център за подкрепа на процесите на приобщаване, образование - област Габрово, Център за социална рехабилитация и интеграция на хора с увреждания, сдружение „Бъдеще и закрила на лица с интелектуални затруднения".

Специално за събитието дойдоха Алберто Стайков от София - основател на фондация „Графия", изработил тактилните карти (тактилни знаци-допирни), възможност да помогне на хората с нарушено или напълно загубено зрение да могат пълноценно да изживяват емоциите, които всички ние приемаме за даденост, и скулпторът Петър Кондев в помощ на работното ателие за моделиране с глина.

Художествените творби от фонда с подготвена тактилна карта са: живопис - „Портрет на момиче" и „Портрет на Петко Манафов" от възрожденския художник и патрон на галерията Христо Цокев, „Селянка с бяла забрадка" от Владимир Димитров - Майстора, „Пейзаж от Тетевен" - Никола Танев, „Натюрморт с диня и грозде" - Георги Василев, иконата „Разпятие Христово" от тревненския зограф Симеон Коюв, скулптури - „Сестрата на жена ми" - Митьо Солаков, и „Момче", Вежди Рашидов.

Предвижда се част от тактилните изображения да участват в пътуваща изложба.

- Търсена перспектива ли са изложбите дарения за обогатяване на фонда?

- С уважение и благодарност за постъпилите дарения и такива в перспектива. Още през януари 2019 г. бе открита изложбата дарение, постъпило от семейството на Дойчо Бояджиев. Художник, писател, пътешественик, Дойчо Бояджиев бе добре познат в културните среди на Габрово. Експозицията включва пейзажи, натюрморти, портрети, рисувани с маслени бои, пастел, молив, въглен.

Изложбата „Завещанието" на писателя Христо Стоянов, роден в Габрово, е колекция от 200 картини на 57 български художници. Самият той определя бъдещото си дарение: „Тази колекция изцяло изразява мен – приятелствата ми, емоционалните ми връзки, естетически представи и концепции. В този смисъл не може и не трябва да бъде разделяна. Христо Стоянов дарява цялата си уникална колекция от картини на родния град Габрово с желание тя да не се превърне в даденост, а да се развива и обогатява с още творби и след смъртта му.

- Кое предизвести голямата интригуваща изложба „Солакови"?

- Тя е продължение от поредицата „ФамилииТе" на Община Габрово. Беше открита на 25 октомври при основателен интерес, защото включва произведения на три поколения Солакови - дядо, баща и син, свързани по различен начин с Габрово - скулпторът Митьо Солаков (1931-2010), синът Недко Солаков - художник на света, всепризнат „майстор на визуалните разкази и коментари с рисунки и текст, които имат отправна точка ако не точно Габрово, то топоса България", отбеляза Яра Бубнова - куратор и критик, директор на НХГ, която допълва: „Ако Митьо Солаков с точните си портрети и изразителни монументални композиции се намира близо до самия източник поради почти постоянното си присъствие в града, то „вълните" от изложби и колекции на сина му Недко и внука му Димитър са в постоянно разширение на това хипотетично излъчване, обикалят света от Ню Орлиънс до Сидни". Баща и син Солакови са почетни граждани на Габрово. Внукът Димитър Солаков следва своя път в концептуалното изкуство. Предстои закриване на изложбата.

- В грижа за съхранение на творбите направихте нова стъпка в опазването им.

- Това е новото LED осветление. Мекотата на светодиодно осветление позволява на посетителите да се насладят на картините, улеснява възприемането на формите и цветовете им. При това живописните творби са защитени от вредната ултравиолетова светлина и в същото време се намалява разхода на електроенергия на галерията. LED осветлението ни позволява да отговорим на съвременните музейни стандарти. Проектът е осъществен с частично финансиране от Министерство на културата за залата на първия етаж „Проф. Кънчо Цанев", а LED осветлението на зала „Проф. Минчо Минчев" на втория етаж е изцяло със средства на Художествената галерия.

- Друг важен акцент в дейността на галерията?

- От две-три години се утвърди образователната дейност. През изминалата година галерията беше домакин на детско ателие всяка събота. Децата са от различни училища, на различна възраст. Ето защо образователната ни програма е разработена в няколко възрастови групи - предучилищна, от 7 до 10 години, от 10 до 15 години и деца със специални образователни потребности. С тях се занимават трима колеги от екипа. С всяко дете се работи индивидуално, съобразено с учебната програма. Минава се през жанрове в изобразителното изкуството - колаж, живопис, графика, рисунка с въглен, и пр. Годишната изложба през декември на ателието откроява постигнатото от децата.

При гимназистите изложбите са с подчертано образователен характер. Изложбата на галерията „Дечко Узунов и ученици", благодарение на Регионалното управление на образованието, беше добре популяризирана. Посещението е придружено с екскурзоводна беседа, която откроява приноса към регионалното и национално изобразително изкуство.

Художествена галерия „Христо Цокев" беше партньор по проект с училище „Неофит Рилски" от национална програма „Музеите като образователна среда".

При лятната академия за деца на Община Габрово бяхме партньори. При посещение на децата от първи - четвърти клас, освен запознаване с изложби, беседа за история на българското изобразително изкуство, те имат и творческа задача - рисуват. В образователните програми на галерията се включиха над 1300 деца. През май 2019 г. бе открито уреденото в реална среда оригинално ателие на художника, благодарение на дарение „Йордан Лазаров". Децата излизат от него много въодушевени, обикновено с възгласа: „А, няма ли да рисуваме?". Допирът с реалното явно отключва у тях твореца. Ние сме единствени в страната с такъв интерактивен кът, който оправдава целта си.

И една новина от 2020 година. Художествена галерия „Христо Цокев" ще бъде домакин на Международното биенале на детската рисунка. То ще се провежда под егидата на Негово превъзходителство посланика на Кралство Белгия в България и ще бъде открито на 16 май - Деня на Габрово.

Колегията на Художествена галерия „Христо Цокев" - Габрово започна усилена изследователска и събирателска работа по предстоящи мащабни изложби.

Зима, Янко Янков